

Załącznik do uchwały nr XXIX.5.2023
Rady Powiatu Żagańskiego
z dnia 30 sierpnia 2023 r.

Powiat Żagański

**POWIATOWY PROGRAM
ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ
OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI
I PORZĄDKU PUBLICZNEGO
NA LATA 2023 – 2026
DLA POWIATU ŻAGAŃSKIEGO**

Żagań, Czerwiec 2023r.

Spis treści

1. WSTĘP.....	3
2. CELE PROGRAMU	4
3. PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ PROGRAMU	5
4. FINANSOWANIE PROGRAMU	6
5. MONITOROWANIE I OCENA REALIZACJI PROGRAMU	7
6. REALIZACJA PROGRAMU	8
6.1. BEZPIECZEŃSTWO W MIEJSCACH PUBLICZNYCH I W MIEJSCU ZAMIESZKANIA.....	9
6.2. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	11
6.3. BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE, DEMORALIZACJA I PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH	12
6.4. BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM	13
6.5. OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	14
6.6. OCHRONA PRZED ZAGROŻENIAMI I RATOWNICTWO.....	15

1. WSTĘP

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. art. 38a, 38b, (tj. Dz. U. 2022r., poz.1526 ze zm.) (powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, ochrony przeciwpowodziowej, ochrony przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. W celu realizacji zadań starosty w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, zgodnie z art. 38 a ust. 1 powyższej ustawy, została powołana przez Starostę Żagańskiego Komisja Bezpieczeństwa i Porządku. Jednym z zadań Komisji jest przygotowanie projektu *powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego*, co stanowi wypełnienie zapisu art. 38a ust. 2 pkt 3 ww. ustawy.

Uchwalanie *powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego* należy do wyłącznej kompetencji rady powiatu zgodnie z art. 12 pkt 9b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

„Powiatowy Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2023 – 2026” (zwany dalej Programem) to kompleksowe opracowanie zawierające sprecyzowane cele i sposoby ich realizacji. Wdrożenie programu podniesie poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu żagańskiego oraz wpłynie na poprawę stanu bezpieczeństwa i porządku.

Przygotowany przez Komisję Bezpieczeństwa i Porządku „Powiatowy Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2023 – 2026” wpisuje się w treść Rządowego Programu Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpiecznej”.

Doświadczenia lat ubiegłych pozwalają uznać dotychczasowe działania za skuteczne, co znajdowało wyraz w corocznych, dokonywanych przez Radę Powiatu, pozytywnych ocenach stanu bezpieczeństwa w powiecie. Program ma charakter uniwersalny, integruje instytucje odpowiedzialne za problem szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jednocześnie nie ingerując w suwerenność poszczególnych służb, inspekcji, straży, instytucji lokalnych oraz innych podmiotów. Zadania są ogólne, wykonawcy mogą samodzielnie, adekwatnie do swoich możliwości i w porozumieniu z pozostałymi podmiotami, opracowywać sposoby realizacji poszczególnych zadań wskazanych w *Programie*.

2. CELE PROGRAMU

Do najważniejszych zadań organów administracji publicznej będących realizacją oczekiwań społecznych należy zapewnienie wysokiego poziomu porządku i bezpieczeństwa obywateli. Poczucie bezpieczeństwa to naczelne prawo każdego człowieka. Bezpieczeństwo jednoznacznie kojarzy się z porządkiem, spokojem oraz zdolnością do szybkiego reagowania wobec wszelkich naruszeń prawa. Realizacja celów zawartych w Programie zapewni podniesienie poziomu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu oraz wpłynie na poprawę stanu porządku.

Głównymi celami „*Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2023 – 2026 dla Powiatu Żagańskiego*” są:

- poprawa stanu porządku i bezpieczeństwa na terenie powiatu żagańskiego,
- dbanie o dobry wizerunek służb działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń szczególnie uciążliwych dla mieszkańców,
- wzrost poczucia bezpieczeństwa w miejscach publicznych i w miejscach zamieszkania na administrowanym terenie,
- poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom poprzez m.in. zwalczanie chuligaństwa i wandalizmu, przestępstw i wykroczeń, które godzą w środowisko naturalne, estetykę miejsc publicznych oraz miejsc zamieszkania,
- poprawa bezpieczeństwa przed zagrożeniami na terenie powiatu żagańskiego,

3. PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ PROGRAMU

Koordynatorem realizacji „*Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2023 – 2026 dla Powiatu żagańskiego*” jest Starosta Żagański i działająca pod jego przewodnictwem Komisja Bezpieczeństwa i Porządku. Istotą Programu jest koordynacja wysiłku społecznego dla realizacji celu jakim jest wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców na terenie powiatu żagańskiego. Program opisuje działania w celu ograniczania zjawisk i zachowań, które budzą niepokój i poczucie zagrożenia. Jest to zatem Program pracy zespołowej na rzecz polepszenia jakości życia pod względem bezpieczeństwa i dobra publicznego.

W realizacji *Programu* uczestniczą samorządy lokalne, instytucje, powiatowe służby, inspekcje i straże, organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie powiatu żagańskiego, które w ramach swoich ustawowych i statutowych zadań działają na rzecz szeroko pojętego bezpieczeństwa obywateli: Komenda Powiatowa Policji w Żaganiu, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żaganiu, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlany w Żaganiu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu, Powiatowy Urząd Pracy w Żaganiu, Starostwo Powiatowe w Żaganiu, w szczególności: Samodzielne stanowisko do spraw Zarządzania Kryzysowego, Referat Transportu i Dróg, Referat Administracji, Obsługi, Polityki Społecznej i Rozwoju, Szkoły i Placówki Oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu i Szprotawie, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urzędy Miast i Gmin z terenu Powiatu Żagańskiego, 105. Kresowy Szpital Wojskowy z Przychodnią filia Żagań, media lokalne oraz organizacje pozarządowe mające w swych statutach zadania przeciwdziałania patologiom społecznym, promowanie zdrowego stylu życia, wychowanie dzieci i młodzieży, działania na rzecz ratownictwa oraz bezpieczeństwa publicznego.

4. FINANSOWANIE PROGRAMU

Finansowanie *Programu* oparto na środkach własnych podmiotów realizujących poszczególne zadania. Jest to ściśle związane z obowiązkami i kompetencjami tych podmiotów, uwzględniając faktyczne możliwości finansowania realizacji poszczególnych zadań.

5. MONITOROWANIE I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

Bazę służącą realizacji „*Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2023 – 2026 dla Powiatu żagańskiego*” stanowią regularne i specjalistyczne działania prowadzone przez powiatowe służby, inspekcje i strażę, jednostki organizacyjne powiatu, samorządy gminne a także organizacje pozarządowe mające w swych statutach zadania przeciwdziałania patologiom społecznym, promowanie zdrowego stylu życia, wychowanie dzieci i młodzieży, działania na rzecz ratownictwa oraz bezpieczeństwa publicznego.

Ze względu na duży zakres przedsięwzięć zawartych w *Programie* oraz ich długofalowość *Program* należy traktować jako zadanie ciągłe, rozłożone na kolejne lata.

Oceny wykonawstwa zadań ujętych w *Programie* będą dokonywane na posiedzeniach Komisji Bezpieczeństwa i Porządku. Co najmniej raz w roku podmioty odpowiedzialne za realizację *Programu* przedstawią Komisji Bezpieczeństwa i Porządku informację o zrealizowanych zadaniach i planowanych zamierzeniach.

Realizacja *Programu* za dany rok ujmowana będzie w corocznym sprawozdaniu z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, które jest przedkładane Radzie Powiatu do stycznia każdego roku.

W związku ze wzrastającą dynamiką powstania coraz to nowych zagrożeń, zadania zawarte w *Programie* będą na bieżąco monitorowane i w razie potrzeby aktualizowane.

6. REALIZACJA PROGRAMU

Osiągnięcie celów Programu odbywa się poprzez realizację zadań wskazanych w poniższych obszarach działania:

- 6.1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania.
- 6.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- 6.3. Bezpieczeństwo w szkole, demoralizacja i przestępczość nieletnich.
- 6.4. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
- 6.5. Ochrona dziedzictwa narodowego.
- 6.6. Ochrona przed zagrożeniami i ratownictwo.

6.1. BEZPIECZEŃSTWO W MIEJSCACH PUBLICZNYCH I W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Lp.	Zadania do realizacji	Organy, podmioty, instytucje realizujące zadania
1	2	3
1.	Dokonywanie analizy zagrożeń bezpieczeństwa oraz potrzeb społeczności lokalnej na terenie powiatu żagańskiego.	<ul style="list-style-type: none"> – Starosta Żagański, – Komenda Powiatowa Policji w Żaganiu, – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu, – Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Żaganiu., – Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Żaganiu, – Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Żaganiu, – Powiatowy Urząd Pracy w Żaganiu, – Samorządy gminne, – 105. Kresowy Szpital Wojskowy z Przychodnią- filia Żagań, – Starostwo Powiatowe w Żaganiu, w tym: samodzielne stanowisko ds. ZK, Referat Transportu i Dróg, Referat Administracji, Obsługi, Polityki Społecznej i Rozwoju – Zarządcy dróg,
2.	Monitorowanie zagrożeń związanych z organizacją imprez masowych oraz ich zabezpieczanie.	
3.	Prowadzenie analizy zdarzeń na terenie powiatu i kierowanie patroli policyjnych w rejony najbardziej zagrożone wykroczeniami i przestępczością.	
4.	Upowszechnienie informacji na temat możliwości kontaktu z dzielnicowym bądź właściwą jednostką Policji. Propagowanie numerów alarmowych: 112.	
5.	Promowanie bezpiecznych zachowań, przedstawianie na imprezach kulturalno-oświatowych treści profilaktycznych.	
6.	Organizowanie ze społecznością lokalną spotkań oraz debat mających na celu: analizę stanu bezpieczeństwa wspólne wypracowanie lokalnych rozwiązań służących poprawie bezpieczeństwa i eliminacji zagrożeń, a także sposobów przeciwdziałania aktom wandalizmów i zachowaniom chuligańskim.	
7.	Podjęcie systematycznej kontroli lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży alkoholu pod względem: posiadania zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz spełnienia norm sanitarno – epidemiologicznych i budowlanych.	
8.	Promowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, promowanie bezpiecznej architektury, oznakowania, oświetlenia, modelowania istniejącej zieleni.	
9.	Zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom wypoczynku letniego i zimowego.	
10.	Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych o możliwych zagrożeniach (edukacja dla bezpieczeństwa).	
11.	Propagowanie wśród lokalnej społeczności dzielnicowego, jako policjanta pierwszego kontaktu poprzez program „Dzielnicowy bliżej nas”. Informowanie o aplikacji „Moja Komenda” i „Krajowa Mapa zagrożeń Bezpieczeństwa”.	
12.	Zapewnienie bezpieczeństwa weterynaryjnego na terenie powiatu.	

13.	Integracja i współdziałanie różnych podmiotów, instytucji i środowisk na rzecz poprawy bezpieczeństwa.	
14.	Zapewnienie bezpieczeństwa przed zagrożeniami sanitarnymi i epidemiologicznymi.	
15.	Zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańcom powiatu żagańskiego, w tym prowadzenie działalności na rzecz promocji zdrowia, powszechna edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych.	
16.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, ułatwienie zdobycia zatrudnienia, działania osłonowe przy utracie zatrudnienia.	
17.	Pomoc dla osób zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy, monitorowanie zwolnień grupowych.	
18.	Promowanie działań dotyczących bezpieczeństwa seniorów.	

6.2. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Lp.	Zadania do realizacji	Organy, podmioty, instytucje realizujące zadania
1	2	3
1.	Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, – Komenda Powiatowa Policji w Żaganiu, – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu, – Starostwo Powiatowe w Żaganiu, w tym: Referat Administracji, Obsługi, Polityki Społecznej i Rozwoju, – Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne, – Szkoły i Placówki Oświatowe, – Specjalne Ośrodki Szkolno – Wychowawcze, – Samorządy gminne, – Prokuratura Rejonowa w Żaganiu., – Media lokalne, – Organizacje pozarządowe,
2.	Edukowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie uregulowań prawnych.	
3.	Zwiększenie skuteczności działań związanych z realizacją procedury „Niebieskiej Karty”.	
4.	Doskonalenie zasad współdziałania i wymiany informacji instytucji mogących udzielić pomocy prawnej, psychologicznej oraz socjalnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	
5.	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej.	
6.	Propagowanie telefonów zaufania.	
7.	Prowadzenie systemów wsparcia i poradnictwa terapeutycznego dla osób uzależnionych i bliskich osób uzależnionych.	
8.	Prowadzenie działań mających na celu podniesienie kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami o sprawcami przemocy – organizacja szkoleń, kursów i konferencji.	
9.	Wdrażanie i realizacja programów kierunkowych.	
10.	Prowadzenie kampanii informacyjnej na temat przemocy (na stronach internetowych, w lokalnej prasie).	

6.3. BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE, DEMORALIZACJA I PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH

Lp.	Zadania do realizacji	Organy, podmioty, instytucje realizujące zadania
1	2	3
1.	Analiza zjawiska niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży, wpływającego na stan bezpieczeństwa i porządku.	<ul style="list-style-type: none"> – Komenda Powiatowa Policji w Żaganiu, – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu, – Starostwo Powiatowe w Żaganiu, w tym: Referat Administracji, Obsługi, Polityki Społecznej i Rozwoju, – Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Żaganiu, – Samorządy gminne, – Szkoły i Placówki Oświatowe, – Specjalne Ośrodki Szkolno – Wychowawcze, – Media lokalne, – Organizacje pozarządowe,
2.	Ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń w szkołach i placówkach oświatowo – wychowawczych oraz w ich otoczeniu.	
3.	Podnoszenie poziomu współpracy pomiędzy dyrekcją, nauczycielami, rodzicami, uczniami, a policją i strażą w zakresie bezpieczeństwa w szkołach.	
4.	Prowadzenie działań edukacyjnych dla młodzieży informujących o skutkach i konsekwencjach wynikających z przestępczości i demoralizacji.	
5.	Organizowanie pogadanek o tematyce cyberprzemocy, profilaktyki alkoholowej i narkotykowej, aspektów prawnych narkomanii oraz handlu ludźmi.	
6.	Wykorzystanie monitoringu wizyjnego dla poprawy bezpieczeństwa w szkołach.	
7.	Realizacja edukacji dla bezpieczeństwa w szkołach ze szczególnym uwzględnieniem zasad udzielania pierwszej pomocy.	
8.	Przeprowadzenie próbnych ewakuacji szkół.	
9.	Poszerzenie oferty aktywnego i pożytecznego spędzania czasu wolnego m.in. poprzez wykorzystanie istniejącej bazy rekreacyjno – sportowej i potencjału edukacyjnego (kadra, obiekty)	
10.	Organizacja imprez edukacyjnych, sportowych oraz turystycznych dla dzieci i młodzieży.	
11.	Działania terapeutyczno – wychowawcze szkół i specjalistycznych poradni dla dzieci i młodzieży z objawami zaburzeń w zachowaniu.	
12.	Nadzór nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania.	

6.4. BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM

Lp.	Zadania do realizacji	Organy, podmioty, instytucje realizujące zadania
1	2	3
1.	Bieżąca analiza zagrożeń ruchu drogowego.	<ul style="list-style-type: none"> – Starosta Żagański, – Komenda Powiatowa Policji w Żaganiu, – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu, – Starostwo Powiatowe w Żaganiu, w tym: : Referat Administracji, Obsługi, Polityki Społecznej i Rozwoju, Referat Transportu Dróg, – Samorządy gminne, – Dyrektorzy szkół, – Media lokalne, – Zarządcy dróg,
2.	Prowadzenie akcji kontroli stanu technicznego pojazdów i kierujących, a w szczególności dowożących uczniów do szkół, wiozących na wycieczki oraz na zimowy i letni wypoczynek w ramach akcji „Bezpieczne wakacje” i „Bezpieczne ferie”.	
3.	Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpiecznej drogi do placówek oświatowo – wychowawczych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.	
4.	Wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań w organizacji ruchu drogowego poprawiających bezpieczeństwo na drogach.	
5.	Monitorowanie i kontrola przewozu materiałów niebezpiecznych oraz pojazdów ciężarowych pod względem dopuszczalnej ładowności.	
6.	Typowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych, narażonych na występowanie zdarzeń drogowych na administrowanym terenie.	
7.	Prowadzenie działań edukacyjno – prewencyjnych wśród dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	
8.	Promowanie elementów odblaskowych dla pieszych i rowerzystów.	

6.5. OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Lp.	Zadania do realizacji	Organy, podmioty, instytucje realizujące zadania
1	2	3
1.	Edukacja dzieci i młodzieży mająca na celu wzmocnienie poczucia tożsamości i odpowiedzialności za stan dziedzictwa narodowego.	<ul style="list-style-type: none"> – Komenda Powiatowa Policji w Żaganiu, – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu, – Starostwo Powiatowe w Żaganiu w tym: : samodzielne stanowisko do spraw Zarządzania Kryzysowego, – Samorządy gminne, – Dyrektorzy szkół,
2.	Podjęcie inicjatyw w celu ochrony zabytków zlokalizowanych na terenie powiatu zagańskiego m.in. przeprowadzenia inspekcji i kontroli obiektów ze zgromadzonymi dobrami.	
3.	Systematyczne wprowadzenie nowoczesnych, technicznych środków zabezpieczeń zabytków (np. monitoring) zarówno na wypadek klęsk żywiołowych, jak i przestępczej działalności człowieka.	
4.	Prowadzenie systematycznej rejestracji „zbiorów: zabytkowych znajdujących się na administrowanym terenie wraz z wykonaniem dokumentacji fotograficznej i opisowej oraz z uwzględnieniem znakowania obiektów zabytkowych.	

6.6. OCHRONA PRZED ZAGROŻENIAMI I RATOWNICTWO

Lp.	Zadania do realizacji	Organy, podmioty, instytucje realizujące zadania
1	2	3
1.	Stałe doskonalenie współpracy i koordynacji działań służb, inspekcji, straży oraz innych uczestników działań ratowniczych na terenie powiatu.	<ul style="list-style-type: none"> – Komenda Powiatowa Policji w Żaganiu, – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu, – Starostwo Powiatowe w Żaganiu., – Samorządy gminne, – Dyrektorzy szkół, – Media lokalne,
2.	Analiza możliwości powstania zagrożeń przez straże, służby i inne podmioty.	
3.	Stały monitoring i właściwe reagowanie na zagrożenia pożarowe w tym pożary kompleksów leśnych, wypalanie traw, pozostałości po zbożach.	
4.	Przygotowanie dzieci i młodzieży do właściwego postępowania w momencie zagrożenia poprzez organizowanie i przeprowadzanie prelekcji, turniejów wiedzy pożarniczej, konkursów plastycznych i pokazów ratowniczych.	
5.	Edukacja społeczeństwa dotycząca zasad postępowania i zachowania się na wypadek wystąpienia różnego rodzaju zagrożeń.	
6.	Propagowanie problematyki i ochrony przeciwpożarowej wśród mieszkańców z terenu powiatu.	

